

[Energiministeren]

Hvis Ignalinaværkets kapacitet skulle levers af nye gas- eller kulkraftværker kræver det investeringer af en størrelsesorden mellem 13 og 20 mia. kr., og de årlige valutaudgifter til drift af sådanne værker vil udgøre mellem 1,5 og 2 mia. kr. Jeg siger det blot for at illustrere størrelsesordenen af de problemer, som Litauen står over for ved en hurtig nedlæggelse af Ignalina, og dertil skal selvfølgelig også lægges de politiske og sikkerhedsmæssige problemer, fordi de brændstoffer, som skal erstatte atomkraften, primært skulle importeres fra områder i det tidligere Sovjetunionen. Østlandene og ikke mindst Litauen står således over for nogle enorme problemer.

Som sagt har vi 15 reaktorer af Tjernobylypen i Østeuropa, og samtidig er der også knyttet andre omfattende miljøproblemer til energisektorerne i disse lande. Problemerkernes størrelse må imidlertid ikke føre til, at vi ikke gør, hvad vi kan gøre fra dansk side for at fremme en lukning så hurtigt som overhovedet muligt, og derfor er regeringen da også indstillet på at øge indsatsen på området. Vi har allerede rejst spørgsmålet i EF og i andre internationale sammenhænge, og Danmark er i forvejen blandt de lande, som relativt set yder mest støtte til Østlandene. Men jeg vil godt sige, at regeringen er enig i, at denne opgave påkalder sig særlig opmærksomhed og kræver en styrket indsats, både med hensyn til teknisk rådgivning og leverancer i form af energianlæg og udstyr.

Danmark har faktisk gode forudsætninger for at yde støtte på dette område. Vores elsektor er blandt de mest effektive i Europa og har en meget høj ekspertise med hensyn til opførelse og drift af miljøvenlige værker til produktion af kraft og varme, og det samme gælder for ekspertise med hensyn til renovering og omstilling af ældre anlæg. Derimod har vi jo faktisk ingen erfaring med hensyn til drift af kernekraftværker, og derfor har vi begrænsede muligheder for at yde bilateral bistand til teknisk forbedring af sikkerheden på netop dette område. Her må vi de facto støtte os til multilaterale initiativer, hvilket vi da også har gjort ved at tage beslutning om at skyde 16 mio. kr. ind i den nystartede multilaterale fond under Østbanken i London, som skal finansiere løsninger til forbedring af de akutte sikkerhedsproblemer på værkerne i Østlandene. Fra

dansk side er der også ydet 3 mio. kr. til at forbedre overvågningsudstyret på Ignalinaværket.

Jeg synes også, det er værd at nævne her, at kernekraftværkerne i Sverige har ydet en meget betydelig bistand med hensyn til sikkerheden på Ignalina. Den svenske regering har besluttet at udbetale ca. 31 mio. kr. for at forstærke indsatsen til forbedring af sikkerheden ved reaktorerne, og dermed har Sverige i indeværende finansår afsat godt 118 mio. kr. til samarbejde om forbedring af kernekraftsikkerheden i de central- og østeuropæiske lande.

Selv om regeringen er enig i sigtet med beslutningsforslaget, er der flere forbehold, som gør, at regeringen ikke kan støtte forslaget. Forslaget giver indtryk af, at Danmark kan påtage sig hovedansvaret for at forestå afviklingen af Ignalina og for etableringen af den alternative energiforsyning. Det vil vi imidlertid ikke være i stand til. For det første fordi vi ikke kan overtage det tekniske ansvar for atomkraftværket i Ignalina sammen med andre lande, ikke mindst fordi vi her i Danmark ikke besidder tilstrækkelig faglig viden dertil, og for det andet fordi vi ikke kan påtage os det samlede ansvar, det ville være at gennemtvinge en energiplan over for et andet land, som dette land ikke umiddelbart måtte ønske at se realiseret. Jeg vil heller ikke undlade at nævne her, at de danske elselskaber efter den forhåbentlige vedtagelse af den nye elforsyningslov får adgang til at engagere sig i etablering og drift af elværker i udlandet inden for en samlet ramme på 1 mia. kr.

Jeg er bange for, at formuleringerne i beslutningsforslaget kan virke mod deres hensigt, fordi de i høj grad bærer præg af og måske foregiver, at Danmark kan gå ind i et selvstændigt naboland og påtage sig en meget styrende rolle for en vigtig samfundsfunction. Jeg er sikker på, at det ikke har været intentionen hos forslagsstillerne, men jeg siger det kun, fordi vi i høj grad må være opmærksomme på dette aspekt i forbindelse med den måde, hvorpå vi hjælper ikke mindst de baltiske lande.

Selv om regeringen af de ovennævnte grunde ikke kan støtte beslutningsforslaget, er regeringen – som jeg allerede har sagt – indstillet på at forstærke den danske indsats for at fremme en omlægning af kraftforsyningen i Østlandene bort fra usikre kernekraftværker, ikke